

Wychodzi codziennie.

Przedpłata wynosi: we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct.

Z przesyłką pocztową w Państwie Austriackim rocznie 22 zł. — półrocznie 11 zł. — kwartalnie 5 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 85 ct.

Z przesyłką pocztową za granicę: do całych Niemiec rocznie 50 marek, kwartalnie 12 marek 5 sgr. — do Francji i Anglii rocznie 108 franków, kwartalnie 27 franków — do Belgii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 fr., kwartalnie 20 fr.

numer kosztuje 10 centów. Mało kryptów Redakcja nie zwraca.

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie: Biuro Administracji „Dziennika Polskiego“ przy placu Halli...

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów od miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem (petit).

Lwów 14. lutego.

Przebieg najnowszego przesilenia austro-węgierskiego nastrojąca wiele zajmujących szczegółów. Zaraz na początku zeszlono-czynnych rokowań zdawało się, że wszelkie trudności będą szczęśliwie usunięte, i rzeczywiście przyszło do stipulacji obowiązującej natury.

Tak stały rzeczy do dnia 5. bm. W tym dniu Tisza przedstawił cesarzowi, że układy z bankiem i ministerstwem przedlitawskim rozbiły się, zażądał przeto upoważnienia do utworzenia samodzielnego banku węgierskiego, lub dymisji.

Wśród tych rokowań Węgrzy rozwinięli rzadki w dziejach obraz karności narodowej. Bez względu na barwę, reprezentanci stronnictw oświadczyli wszyscy po kolei, że żaden z nich nie podejmie się utworzenia nowego gabinetu, któryby zrezygnował ze stanowiska raz zajętego przez większość, a opartego na zasadzie równorzędności interesów i równorzędności stanowiska obu dziedzin korony rakuskiej.

Podziwiana godną jest organizacja partynna Węgrów. Każda frakcja ich stoi twardo przy swoim sztandarze, i właśnie tą stałością swoją pomaga interesowi całości. Skrajni napinając swoje żądania, i rozwijając czynną na każdym kroku opozycję, znacząco stanowisko umiarkowanych po stepowców, i ułatwiają im operacje.

Według najnowszego doniesienia z Wiednia, utworzenie gabinetu węgierskiego zostało na nowo powierzone Tiszy, a ten może się podjąć tego jedynie pod warunkiem, jeżeli zasady przez niego reprezentowane stanowią się zadość ze strony ministerstwa przedlitawskiego.

Z Polski kongresowej.

Warszawa w lutym 1877. W dniu 13. maja 1866 r. wydał Aleksander II. car Wszech Rosji, w Carskim Sióle, najwyższy reskrypt do prezesa komitetu ministrów, księcia Gagarina tajnego rady, takowy był ogłoszony w Gazecie Polskiej z d. 30. maja (1. czerwca) 1866 w Warszawie wychodzącej, tej osnowy:

„Książę Pawie synu Pawła! Jednomyslnie wyznaczenie wernopodane przywiązania i ufności dla Mnie, powierzone przez Opatrzność Boską, Mnie zarządowi ludu, stanowi dla mnie zakład uczuć, w których znajduje najlepszą nagrodę za moje prace dla świętej Rosji, tembardziej pospieszającem jest dla mnie to przekonanie, tembardziej uznaje za swój obowiązek, ochraniać lud Ruski od zarodków szkodliwych teorii, które z czasem mogłyby zakazić społeczną organizację, gdyby nie postawiono tamy ich rozwojowi.

obitowała, i dotąd obituje. Te siły stanowią wszystkie stany, ceniące prawo społeczne, oparte na prawodawstwie i określone przez prawodawców, zasady jedności państwa i stałej pomyślności, zasady moralności i święte prawdy wiary, należy korzystać z tych sił i zachowywać je w widoku, w imię własności, przy naczacznym urzędnikach na wszystkich gałęziach zarządu państwa. Takim sposobem zapewni się należyte zaufanie do wszystkich władz rządowych.

W Carskim Sióle 13. czerwca 1866 r., na oryginalną własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano — Alexander.

Podług powyższego reskryptu, jeżeli on jest tylko dla zamyslenia oczu świata, jak błogie są rządy w Rosji, powinno tam być niebo na ziemi, a tymczasem dzieje się tam zupełnie inaczej, dzieje się tam rzeczy niepodobne do prawdy, że tylko ten co tam bywa uwierzył im może.

W roku 1864 na kosztą uśmierzenia powstania nieobozna została na Królestwo kontrybucja wynosząca 3 1/2 razy płacone wówczas podatki, i takowa ściągnięto w ciągu miesiąca lutego pod karą 50 procentu zolotki, i wyegzekwowano. Kto wtedy w Polsce nie był obecny, to nie uwierzył, że takie przedsięwzięcie powstania umyślnie było przez rząd zamierzone, bo gdyby był chciał rzeczywistych, mógł je uśmierzyć w kilka tygodni, ale mu trzeba było zrobić z tego wielką wojnę, aby potem czynownikowi i generałowi obdarzyć czynniki, chrestami, donacjami itd., a następnie wszystkich urzędników wyższych Moskali (których się już pozbył Wielopolski, bo do niczego nie byli zdolni) napowrót wprowadzić — przedlitawo uśmierzenie powstania i dlatego, że każdy dowódca miał prawo pod pozorem rewizji za broń i materiałami wojennymi, czynił formalne rabunki, i nakładał kontrybucje, które do jego kieszeni wpływały, bo tak jak dziś ktoby się skarżył, był przesładowany jako buntownik i od dawny pod dozór policyjny.

— Ależ, proszę bardzo — jesteś pan przecież naszym opiekunem... nie powinienś pozwolić, abymy się nudziły. Tylko — dodała z uśmiechem — zostaw pan drzwi uchylone... Mówiłam siedm pik. — No, to już pas. Nie morę dalej! ani rusz! Pani odkryła talon. Licytujący jegomość az podkoczył na krześle. — Co to jest, nie mieć nosa! zawołał. W talonie znajdował się właśnie król kiewowy i az pik. — Osm bez ata! zadeklarowała pani. Karol nie czekał dłużej... wy dobył z tu-moczka książkę w złoty okładce i po cichutku otworzył drzwi gabinetu, przeznaczonego wyłącznie dla kobiet. Małenki ten gabinetek, istne pieścidełko, zawierał w sobie jedną tylko ponsowym aksamitem, pół okrągłą kanapę, zajmującą całą jego przestrzeń. Nad kanapą, wprost drzwi, zwierciadło w złotych ramach, na podłodze miękki dywan i kilka również aksamitem pokrytych taboreczków pod nogi — jedno okienko, przy-omione jedwabną niebieską firanką, za ledwie przepuszczało promienie zachodzącego słońca, gdy drugiem, otwartem, wpływało świeże, błiskością wody ochłodzone powietrze. Karol siedział oparta w kąciu, pomiędzy przysłoniętym okienkiem i drzwiami, które Karol zostawił na wpół uchylone. Obok niej zamknięta książka, rzucony niedbale kapelusik i wachlarz, a Karol rozmawiał i tak już za cicho może, niż na kilkugodzinną znajomość wypadło, że wreszcie ze saloniku, gdzie grano w karty, trudno było chociaż jedno słówko z ich szepotu dołyszeć — Karol jednak ani pomyślał o podobnych, niczem nieuzasadnionych zarzutach, i u-szczęśliwiony, odsunawszy delikatnie książkę, wachlarz i kapelusik, usiadł tuż obok dziewczęci. Karol z uśmiechem przyglądała się, jak gorliwie spełniał młodzieniec jej rozkazy, i przetrzącając kartki trzymanej w ręku książki, rzekła: — A teraz pomówmy o czym innym.

W tym celu, zgodnie z oiągłym memiżyczeniem mi i niejednokrotnie wyrażoną przerwaniem woli, należy we wszystkich gałęziach zarządu, zwracać całkowitą uwagę na zabezpieczenie praw własności i staranie około życia i potrzeb różnych miejscowości i różnych części ludności. Należy położyć koniec powtarzającym się usiłowniom wzbudzenia nienawiści pomiędzy różnemi stanami, a w szczególności wzbudzenia nienawiści przeciwko szlachcie i w ogóle przeciwko właścicielom ziemskim, w których wrogowie społecznego porządku, naturalnie upatrują głównych przeciwników. Stałe i niezbaczone zachowanie tych ogólnych zasad, położy koniec występnyim chęciom, które obecnie ujawniły się dosyć jasno, i powinny podlegać słusznej karze prawa. Poruczam wam zakomunikowanie niniejszego mojego reskryptu, dla właściwego użytku, wszystkim ministrom i stanom zarządzającym oddzielnemi władzami. Pozostaje dla was na zawsze życzyliwym.

Podług powyższego reskryptu, jeżeli on jest tylko dla zamyslenia oczu świata, jak błogie są rządy w Rosji, powinno tam być niebo na ziemi, a tymczasem dzieje się tam zupełnie inaczej, dzieje się tam rzeczy niepodobne do prawdy, że tylko ten co tam bywa uwierzył im może.

W roku 1864 na kosztą uśmierzenia powstania nieobozna została na Królestwo kontrybucja wynosząca 3 1/2 razy płacone wówczas podatki, i takowa ściągnięto w ciągu miesiąca lutego pod karą 50 procentu zolotki, i wyegzekwowano. Kto wtedy w Polsce nie był obecny, to nie uwierzył, że takie przedsięwzięcie powstania umyślnie było przez rząd zamierzone, bo gdyby był chciał rzeczywistych, mógł je uśmierzyć w kilka tygodni, ale mu trzeba było zrobić z tego wielką wojnę, aby potem czynownikowi i generałowi obdarzyć czynniki, chrestami, donacjami itd., a następnie wszystkich urzędników wyższych Moskali (których się już pozbył Wielopolski, bo do niczego nie byli zdolni) napowrót wprowadzić — przedlitawo uśmierzenie powstania i dlatego, że każdy dowódca miał prawo pod pozorem rewizji za broń i materiałami wojennymi, czynił formalne rabunki, i nakładał kontrybucje, które do jego kieszeni wpływały, bo tak jak dziś ktoby się skarżył, był przesładowany jako buntownik i od dawny pod dozór policyjny.

Dalej kwestja włościańska rozwiązana została przez takich właśnie ludzi, których reskrypt powyższy wytyka jako nieprzyjaciół właścicieli ziemskich, porządku społecznego a zatem

u cesarza — nie odbywała się bowiem podług ukazu przez cesarza w r. 1864 wydanego, lecz podług wizeru mi się komisarzy włościańskich, ludzi po większej części młodych, urzędników, (lubo byli choć w małej części urzędnicy, do-ktorzy co nie mieli pacjentów itd.) przedewszystkiem z takzwanej złotey czyli właściwej pol-znacanej młodzieży, którzy bynajmniej się ukazu nie trzymali, lecz podług swej fantazji lub upo-dobania granta komu chcieli nadawali, i to ich postanowienie było ostateczne, albowiem apela-cja od ich decyzji do komisji włościańskich z tych samych komisarzy składających się, była tylko fikcja. Gdy się ktoś przed niemi usiał, że się nie stosują do ukazu, odpowiadali, że oni są ukazem, a zatem przywłaszczali sobie władzę wyższą jak cesarz, a powołując się na jakieś be-kretne instrukcje, kompromitowali władzę naj-wyższą despotyczną cesarza, wyrządzając naj-wyższe niesprawiedliwości — niejednemu oby-watelowi wszystko zabrali, inemu jak miał po-towę długów na swej własności, gdy grął po-towę rozdawali, tak że go z torbą puścili, sio-wem prawo własności zostało w zupełności za-kwestjonowane, bo pomimo że to już ma być rzecz skończona, komisarze się dotąd zostali, choć wcale nie są potrzebni, i podburzając lud do coraz nowych żądań, takowe im przynaję, mia-nowicie co do służebności, które pomimo, że już są w hipotekach zapisane, niechętnie tłumaczeni-ami, tak dalece rozszerzają, że własność większych właścicieli jest zupełnie zagrożona.

Żeby to jasniej wyłuszczyć co są służebności, potrzebny tony zapisac, jest to, w krótkości po-wiem, prawo pasania na gruncie właściciela na-dane włościanom obdarowanym, i chodzenie do jego lasu, z których to gruntów i lasów właścicieli podatek gruntowy płacić musi — agora na którym mają prawo pasac, oraz nie pozwola-a nas, przeto nieuprawniony tak licho urodził, że się za uprawę i sprząć nie wróci, lasy wysta-wione na najazd licznych obdarowanych, którym jeden gajowy rady dać nie może, ulegną zniszczeniu, a wtedy owi komisarze się odzywają, że gdy drzewa nie będzie, choćby go obdar-o-wani biorąc sami nad miarę zniszczyli, wtedy właściceli drzewo im kupować będzie musiał, a że wtedy drzewo dojdzie do ogromnej ceny, przeto nie będzie w stanie z dochodów całego majątku takowego kupić i takowy musi im na łup oddać, stworzyli więc prawodawstwo raskie służebności do czynienia, dotąd w żadnem pra-wodawstwie ucivilizowanych krajów nieznane.

Korespondencje polityczne „Dz. Pol.“

Wiedeń 12. lutego. (RR.) Przyjęta przez cesarza dymisja Tiszy i pytanie kto będzie jego następcą — jak niemieć — co za następstwa wywoła ta zmiana tak w gabinecie cisliawskim, jak i pod wzglę-dem polityki zagranicznej — oto tło, na którym dzienniki różnych odcieni w miarę swych zapa-trywań to różowe, to ponure stawiają horoskopy. Jednym z dzienników Sonn- und Feiert-Cour-podał wiadomość, iż konserwatysta Senney przyjął polecenie utworzenia gabinetu, dodając zarazem, iż przyjęcie to według Pest. Jour. rozszerzyłoby kryzys ministerjalną i na Cisliawę, gdyż gabinet Auersperga ma uważać jedynie udzielone gabinetowi Tiszy koncepcje bankowe, inaczey podałby się do dymisji, niży miał pak-tować z gabinetem Senneya. Wszystkie inne dzienniki, a nawet bardzo dobrze poinformowane, donoszą tylko, iż układy z Senney'em dotąd się nie rozbiły. Kelet Nepe organ węgierskich konserwatystów oświadcza, iż Senney przyjąłby ofiarowane sobie urządowanie, tylko wtedy, gdyby aprobowano jego warunki i tak na to, aby le-piej bronił interesów węgierskich, niż uczynił

Z KWIATKA NA KWIATEK.

Obrazki z życia warszawskiego, napisal ARKADJUSZ KLECZEWSKI. (Ciąg dalszy.) III. Powieść składana. Nadobne czytelniczki mogą nam słusny u-czynić zarzut, żeśmy dotąd zaniedbali przedsta-wić im z należytą dokładnością bohatera naszego opowiadania. Zaniedbanie to jednakże nie było zupełnie przypadkowem. Jak drżąc z niepewno-ścią matka, wprowadzająca po raz pierwszy uk-o-aby protegowany nasz na bal publiczny, pragnęliśmy, zjednać sobie przychylny ogół, prawdomówno-ści mu nadzwyczajnych zalet i przymiotów, ani też na njmowanie ma wad, jakie przypady mu rzamy raz jeszcze, że bohater nasz miał kardy-nalną wadę, która w oczach wielu czytelniczek, stała wolańego, mogła go w najfatalnym i niekorzystnym wystawić świetle. Krótko mó-wiąc, Karol na bohatera był może za młodym jeszcze, tak przecież cenimy wysokie względy naszych czytelników, że popieszczyliśmy z zapewnie-niem, iż przypadkowy ten bład natury z każdym dniem widocznie się zmniejszał. Po tem wyjaśnieniu, które z wielu wzglę-dów uważaliśmy za konieczne, a które, mamy nadzieję, nie powinno zaszkodzić młodemu bra-necikowi o tęsknem, melancholijnem spojzeniu, wracamy do naszego opowiadania. Pożegnawszy się z bernardynem, Karol ka-zał sobie podać obiad, zjadł go na pokładzie, potem wypił cygaro, a następnie zeszedł na

dół, minął szybko pierwszy pokój, w którym kil-kuastu podróżnych, podzielonych na gromadki, żywą prowadziło rozmowę, wśród kłębow dymu z fajek i cygar, a zastawszy w saloniku panią Szawlewiczową, grającą w karty w towarzystwie dwóch jegomości, usiadł obok niej, zapytując grzecznie: — Jakże pani szczęście służy? — Nie najgorzej, jak pan widzisz; jestem prawie po sto w puli. — Ba! co tu się dziwi — wtrącił dający brodzijka gra jak Metternich! — Pani, siedząca na rękę, zaczęła licytować, nie przerywając jednakże rozmowy z Karolem. — Do pik!... Marynia chciała coś prze-czytać, ale oprócz Ta deusza Bezymiennego, którego już czytaliśmy w gazecie, nie ma żadnej książki na statku... — Do trefli! — przerwał drugi grający. — Karo! — licytował następny. — Na ręk!... — Mam ze sobą kilka książek — mówił Karol — gdyby więc panna Marja życzyła sobie... — Pas. — Kier. — Na ręk. — Bez ata. — To moja gra. — Siedm pik. — Siedm pik. Licytujący zamyślił się. — Zapytaj się pan Maryni... siedzi tam, w gabinecie... No cóż, czy pan ciągnie dalej? — Zaraz, zaraz, pani dobrodziejko, muszę się obliczyć, bo to nie żarty!... — Nudzi się dziewczynko, bo jakby naumy-ślnie, oprócz nas dwóch, nie ma ani jednej ko-biety na statku. Idź pan do niej. — Skoro pani pozwala — mówił Karol po-watając.

— Najnowsza powieść Kraszewskiego: O-stap Bondarczka. — Powinna być zajmująca? pokaż pan! — i wyciągnęła rączkę. — Zapewniłam panią, że jest prześliczna... I Ręce ich spotkały się i złączyły przypad-kiem — zarumienili się i milczeli przez chwilę oboje. Marja pierwsza odzyskała przytomność i płońca jeszcze, przemówiła ciszej: — Puść że pan... tę książkę!... i siadaj... Na dziś straciłam już chęć do czytania, a Osta-pa zostawię sobie do Warszawy, jeżeli pan po-zwoli...? — Oh, pani! — Odniosę ztąd podwójną korzyść, bo może zechcesz pan osobście wspomnieć się o swoja własność. — Gdybym mógł mieć nadzieję, że nie bę-dę natrętnym. radym niewymownie złoty pa-niom moje uszanowanie. — Sama grzeczność wymaga, aby dowie-dzieć się, czy nam podróż nie zaszkodziła. W przeciwnym razie, wujaszek mógłby mieć słuszną pretensję do pana, o taki brak troskli-wości. Ale o czem pan usiadłś tak daleko?... W ten sposób masmy mówić bardzo głośno, a mama moja, kiedy gra, nie lubi, żeby przy niej zbyt głośno rozmawiano. Któs trzeci mógłby być zauważyć, że w tak szczerzym gabinetku można bardzo wygodnie rozmawiać, nie podnosząc zbyt wysokiego gło-su, że Marja i Karol rozmawiali i tak już za cicho może, niż na kilkugodzinną znajomość wypadło, że wreszcie ze saloniku, gdzie grano w karty, trudno było chociaż jedno słówko z ich szepotu dołyszeć — Karol jednak ani pomyślał o podobnych, niczem nieuzasadnionych zarzutach, i u-szczęśliwiony, odsunawszy delikatnie książkę, wachlarz i kapelusik, usiadł tuż obok dziewczęci. Marja z uśmiechem przyglądała się, jak gorliwie spełniał młodzieniec jej rozkazy, i przetrzącając kartki trzymanej w ręku książki, rzekła: — A teraz pomówmy o czym innym.

— Wróćmy do naszej powieści składanej. — A na czem skończyliśmy? — Karol zawołał: „Marjo!...“ — Czy pan pewny jesteś, że nieznanomemu było Karol na imię? — Pani sama tak go nazwałaś. — Nie przypominam sobie; ale mniejsza zresztą o imię; cóż dalej nastąpiło? — O! to już nie do mnie należy!... teraz na panią kolej. — Alboż ja wiem, zapewne Marja odpowie-działa mu. — Zapewne — ale jaka była jej odpo-wiedź? — O! tego to już nie wiem! — A gdybyś pani, panno Marjo, była na jej miejscu, cóż byś pani odpowiedziała? — Gdybym ja była na jej miejscu?... alez... doprawdy... nie wiem... zapytanie tak niespo-dziewane!... i rzuciła nań długiem, wymownem spojreniem. Karol jakby zelektryzowany siłą tego spoj-żenia, zsunął się z kanapy, i siadając na tabo-reczku, drżącym ze wzruszenia głosem mówił dalej: — Czyż to tak trudno?! Wyobraź pani so-bie, że jesteś tą Marją! że Karol, okrywając gorącemi pocałunkami dłoń pani — i mówiąc to-rzeczywiście całował drobną rączkę, którą ścis-kał czule — szepce słodkie: Kocham cię, Marjo! i drżący z niepokoju i obawy, oczekuje twojej odpowiedzi — cóżbyś pani odpowiedziała na jej miejsce? — Powiedziałabym, — że oboje młodzi są jeszcze i mogą poczekać... a teraz wstań pan, bo mama zobaczy. — I to cała odpowiedź pani? — Na dziś — a słowem tym towarzyszyło lekkie uściśnienie ręki — poprzestajmy na tem; chciałbyś pan, dodać z uśmiechem, powieść na-szą w jednym tylko zamkniętym rozdziale? — W jednym, ale ciągnąc się przez całe życie!

